

Verkko-opettajille uusi käytännönläheinen käsikirja

Seutufoorumin "Vopas" johdattaa verkko-ohjauksen perusteisiin

Mitä jokaisen opettajan tulisi tietää oppimisympäristöjen ja tietoverkkojen opetuskäytön mahdollisuuksista, verkkoviestinnän ominaispiirteistä sekä mahdollisista ongelmista suunnitellessaan ja toteuttaessaan verkkokursseja? Pirkanmaalainen verkko-opetuksen kehittämisverkosto Seutufoorumi on julkaissut internetissä kaikille avoimen käsikirjan, jonka tarkoituksena on johdattaa erityisesti lukio-opettajia verkko-opetuksen käytäntöihin.

Verkko-opettajan nettiopas ("Vopas") sisältää tietoa verkko-opetuksen tavoitteista ja toteutusmuodoista, oppimisympäristöjen ulottuvuuksista ja hyödyntämismahdollisuuksista, tekijänoikeuksista sekä laadunhallinnasta ja oppilaitosrajat ylittävästä verkkopedagogisesta yhteistyöstä. Mukana on myös verkko-opetukseen perehtyneiden opettajien ja opiskelijoiden kommentteja sekä esimerkkejä onnistuneista verkkokursseista.

Oppaan ovat kirjoittaneet kokeneet verkko-opettajat ja -kouluttajat YTM, viestinnänopettaja Maarit Jaakkola ja FM, yhteiskunnallisten aineiden opettaja Eenariina Hämäläinen Tampereen yhteiskoulun lukiosta. Ulkoasusta on vastannut Anna-Maija Nyman nuorten media-asiantuntijaverkosto Mediaskoopista.

Verkko-opetuksen käytännön käsikirjalle on tällä hetkellä suuri kysyntä. Verkko-opetus tekee tuloaan toisen asteen oppilaitoksiin, mutta opettajille on tarjolla vielä varsin vähän käytännönläheistä opaskirjallisuutta. Moni opettaja on tietoverkkojen käyttöönotossa yksin, sillä lisääntyneistä täydennyskoulutusmateriaaleista huolimatta kokonaiskatsaus verkkokurssin toteuttamisen eri vaiheisiin ja vallitseviin käytäntöihin on toistaiseksi vielä puuttunut. Opettajat ja täydennyskouluttajat ovat siksi toivoneet "opettajilta opettajille - puhetta" sisältävää aineistoa oman suunnittelunsa tueksi.

Oppaan julkaisija Seutufoorumi on Tampereen seudun toisen asteen oppilaitosten verkko-opetuksen kehittämisverkosto. Yhteistyöverkostossa ovat mukana Tampereen seutukunnan lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Seutufoorumissa kehitetään oppilaitosten yhteistä verkkokurssitarjontaa sekä opettajien täydennyskoulutusta ja seudullista aineyhteistyötä.

Opetusministeriö on valinnut Voppaan huhtikuussa 2008 Avoimet sisällöt -palkinnon ehdokkaiden kärkikolmikkoon.

Verkko-opettajan nettiopas on internetissä osoitteessa www.seututarjotin.fi/vopas.

Tiedustelut:

Maarit Jaakkola
Viestinnänopettaja ja kouluttaja
050-3451009
maarit.jaakkola@tyk.info
www.seututarjotin.fi/seutufoorumi

Verkko-opettajan nettiopas

Heitä verkot vesiin! Seutufoorumin julkaisema Verkko-opettajan nettiopas on laatuaan ensimmäinen käytännön käsikirja opettajille, jotka haluavat ottaa tietoverkot opetuksen tueksi. Laaja opas sisältää käytännönläheistä tietoa muun muassa kurssisuunnittelusta, ohjauksesta ja verkko viestinnän piirteistä sekä verkko-opettajien kokemuksia ja tarinoita.

www.seututarjotin.fi/vopas

Vopas - Mozilla Firefox
http://hukiot.tampere.fi/seututarjotin/vopas/

1. Johdanto

- 2. Miksi verkko-opetusta?
- 3. Millainen verkko-opetus?
- 4. Verkko-opettajuus
- 5. Verkkovuoroaikutus
- 6. Työvälineet
- 7. Moodlen toimintoja
- 8. Arviointi
- 9. Laadunhallinta
- 10. Tekijänoikeudet
- 11. Esimerkkikursseja
- 12. Lisätiedonjanoon
- 13. Yhteistyöverkostot
- 14. Tekijät

Avaa opetuksen uusi horisontti!

Tietoverkkoja kuvataan usein merellisen ja veteen liittyvien metaforien avulla. Puhutaan "verkkojen heittämisestä vesiin" sekä "bitimeren aavalla ulapalla seilaamisesta". Verkossa suunnistaminen on "navigoimista" tai "surfaamista".

Opettajan suhteen tietoverkkoon ei tarvitsekaan olla sen kummempia asia kuin ihmisen suhde veteen. Jotkut pelkäävät vettä. Moni kuitenkin liikkuu siinä kuin kala konsanaan. Monet uskaltavat myös voittaa pelkonsa: uskaltautumalla kylmään veteen huomaa, että uimaan oppiikin helposti. Kun vesi alkaa kantaa, itseluottamus kasvaa ja matkat pitenevät. On vain aloitettava uimakoulu.

Merellinen ulottuvuus ei ole aivan kaukaa haettava, sillä moni verkko-opettaja voi todeta, että tietoverkkojen yhdistäminen tavalliseen lähiopetukseen avaa kokonaan uuden horisontin: verkko tuo oppimiseen entistä laajempia ulottuvuuksia ja avaa ovet luokkahuoneen neljän seinän sisästä maailmalle. Enemmän kuin teknisiä

Vopas - Mozilla Firefox
http://hukiot.tampere.fi/seututarjotin/vopas/index.php?ivuu=64

Illoa ja hyötyä ilmaisohjelmista

Perusohjelmat, joita opettaja tarvitsee oppimateriaalin laatimiseen, on yleensä asennettu kaikkiin koulun tietokoneisiin. Tekstin tuottamiseen tarvitaan tekstinkäsittelyohjelmaa (esim. Word), kalvosarjojen tekemiseen esitysentekohjelmaa (esim. Power Point), kuvien muokkaamiseen kuvankäsittelyohjelmaa (esim. Photoshop) ja kotisivujen tekemiseen web-editoria (esim. DreamWeaver). Kaikkien näiden ohjelmien tuottamia tiedostomuotoja (yleisimmät doc, rtf, jpg, gif, html) voi linkittää oppimateriaaliin.

Dokumenteja julkaistaan verkkosivuilla myös usein pdf-tiedostomuodossa, jonka ansiosta on, että dokumenttia ei pääse muuttamaan eikä muokkaamaan. Pdf-tiedoston ulkonäkö pysyy samanlaisena käyttöjärjestelmästä ja selaimesta riippumatta, ja tiedosto vie suhteellisen vähän tilaa. Pdf-dokumenteja voi lukea ilmaisella [Adobe Acrobat Readerilla](#), joka on yleensä kaikissa tietokoneissa vakiovarusteena. Pdf-dokumentin tekoa varten koneeseen täytyy asentaa Adobe PDF -tulostin. Tulostin on maksullinen, ja se on koulun koneille usein jo valmiiksi asennettu.